

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 376/2022-5

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. augusta 2022 prerokoval vyhlásenie sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky Petra Straku o jeho zaujatosti vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 1492/2022 a takto

r o z h o d o l :

1. Sudca III. senátu Ústavného súdu Slovenskej republiky Peter Straka **je vylúčený** z konania a rozhodovania vo veci vedenej na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 1492/2022.
2. Toto uznesenie nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť okamihom jeho prijatia Ústavným súdom Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav a námietka zaujatosti

1. Ústavný súd vedie pod sp. zn. Rvp 1492/2022 konanie o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 43 P 33/2020. Vec bola pridelená ako spravodajcovi sudcovi ústavného súdu Petrovi Strakovi, ktorý je členom III. senátu ústavného súdu.
2. Sudca Peter Straka listom z 13. júla 2022 adresovaným predsedovi ústavného súdu oznámil v zmysle § 49 ods. 4 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) svoju možnú zaujatosť vo veci ústavnej sťažnosti sťažovateľky. V konkrétnostiach uviedol, že sťažovateľka je v konaní pred ústavným súdom zastúpená advokátskou kanceláriou IURISTICO s. r. o., ktorej jedným z konateľov a spoločníkov je JUDr. Matej Kukura, PhD., advokát, ktorý je jeho externým poradcom. V tejto advokátskej kancelárii zároveň pracuje ako advokátska koncipientka JUDr. Jana Štiavnická, Ph.D., ktorá je rovnako externou poradkyňou sudcu Petra Straku. Zo subjektívneho hľadiska sa sudca ústavného súdu necíti byť zaujatý, rovnako sa domnieva, že ani z objektívneho hľadiska tu nemusia vzniknúť pochybnosti o jeho nestrannosti, posúdenie veci však prenecháva námietkovému senátu.

3. Pokynom predsedu ústavného súdu zo 14. júla 2022 bolo oznámenie v súlade s čl. IV bodom 1 písm. d) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2022 do 31. decembra 2022 (ďalej len „rozvrh práce ústavného súdu“) pridelené na rozhodnutie podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde do štvrtého senátu ústavného súdu oprávneného na rozhodnutie, ak ide o sudcov tretieho senátu.

3.1. V súlade s čl. II bodom 3 rozvrhu práce ústavného súdu o vyhlásení zaujatosti sudcu ústavného súdu Petra Straku rozhodoval štvrtý senát ústavného súdu v zložení Ladislav Dudíťš – predseda senátu a sudcovia Ivan Fiačan a Libor Duľa (ďalej len „námietkový senát“).

II.

Relevantná právna úprava

4. Podľa § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, účastníkom konania, zúčastnenej osobe alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Dôvodom na vylúčenie sudcu ústavného súdu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu ústavného súdu v konaní o prerokúvanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach na ústavnom súde.

4.1. Podľa § 49 ods. 2 zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci aj vtedy, ak bol v tej istej veci činný pri výkone inej funkcie alebo povolania, než je funkcia sudcu ústavného súdu.

4.2. Podľa § 49 ods. 4 zákona o ústavnom súde dôvody vylúčenia podľa odseku 1 alebo odseku 2 oznámi sudca ústavného súdu bezodkladne predsedovi ústavného súdu.

5. Podľa § 50 ods. 1 prvej vety zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu môže sám vyhlásiť svoju zaujatosť vo veci; musí tak urobiť písomne bezodkladne a uviesť jej dôvody.

5.1. Podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak ide o rozhodovanie v senáte ústavného súdu, o vylúčení sudcu ústavného súdu rozhoduje iný senát ústavného súdu určený rozvrhom práce.

III.

Posúdenie veci ústavným súdom

6. Ústavný súd na úvod zdôrazňuje, že nestrannosť sa obyčajne definuje ako neprítomnosť predsudku (zaujatosti) a osobného pomeru. V judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), na ktorú nadväzuje aj judikatúra ústavného súdu, sa rozlišuje nestrannosť subjektívna a nestrannosť objektívna. Subjektívne chápanie nestrannosti je posudzovaním správania súdu (sudcu). Subjektívna nestrannosť sa prezumuje, až kým nie je dokázaný opak, čo však je zriedkavý prípad. Nestrannosť z hľadiska správania sudcu je vlastne nedostatok subjektívnej nezaujatosti, o ktorom svedčí správanie sudcu. Objektívna nestrannosť sa naproti tomu neposudzuje podľa subjektívneho stanoviska sudcu, ale podľa objektívnych symptómov. Sudca môže subjektívne rozhodovať absolútne nestranne, ale napriek tomu jeho nestrannosť môže byť vystavená oprávneným pochybnostiam so zreteľom na jeho štatút či funkcie, ktoré vo veci vykonával. Práve tu sa uplatňuje tzv. teória zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť v očiach strán. Podľa názoru ESLP objektívny aspekt nestrannosti je založený na vonkajších inštitucionálnych, organizačných a procesných prejavoch sudcu a jeho vzťahu k prerokúvanej veci a účastníkom konania. Rozhodujúcim prvkom rozhodovania

o zaujatosti zákonného sudcu je to, či obava účastníka konania (jeho právneho zástupcu) je objektívne oprávnená. Treba rozhodnúť v každom jednotlivom prípade, či povaha a stupeň vzťahu sú také, že naznačujú nedostatok nestrannosti súdu (rozsudok ESLP vo veci Pullar v. Spojené kráľovstvo).

7. Námietkový senát ústavného súdu po preskúmaní dôvodov uvedených vo vyhlásení sudcu tretieho senátu ústavného súdu Petra Straku vo veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 1492/2022 dospel k záveru, že sú splnené zákonné podmienky podľa § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde na vylúčenie sudcu Petra Straku z prejednávania a rozhodovania o ústavnej sťažnosti sťažovateľky.

8. Z objektívneho hľadiska podľa názoru ústavného súdu môžu vzniknúť pochybnosti o nezáujatosti ústavného sudcu pre jeho pomer k právnomu zástupcovi sťažovateľky, konkrétne k advokátskej kancelárii zastupujúcej sťažovateľku v konaní pred ústavným súdom, keďže externý poradca sudcu ústavného súdu je jedným z jej konateľov a spoločníkov, ďalší externý poradca sudcu ústavného súdu je zamestnancom tejto advokátskej kancelárie.

9. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju prax, keď konštatoval existenciu objektívnej zaujatosti sudcu ústavného súdu v prípadoch, ak externý poradca sudcu ústavného súdu zastupoval sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom (I. ÚS 442/2020, I. ÚS 154/2020, I. ÚS 402/2020, IV. ÚS 630/2021), ako aj v konaní pred všeobecným súdom (IV. ÚS 336/2021, I. ÚS 211/2018). V tomto prípade externý poradca sudcu ústavného súdu nie je priamo zástupcom sťažovateľky v konaní pred ústavným súdom, avšak z objektívneho hľadiska tu existuje pracovný, resp. kolegiálny vzťah medzi štatutárom, ako aj zamestnancom tejto advokátskej kancelárie a sudcom ústavného súdu.

10. Z uvedených dôvodov námietkový senát ústavného súdu rozhodol o jeho vylúčení z konania a rozhodovania v danej veci tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

11. Podľa § 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde rozhodnutie ústavného súdu nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť dňom jeho doručenia poslednému z účastníkov konania pred ústavným súdom, ak tento zákon v § 83, § 90, § 100, § 108, § 150, § 168, § 175 alebo § 179 neustanovuje inak alebo ak nevyplýva iné z rozhodnutia ústavného súdu.

12. Ústavný súd v záujme rýchlosti a plynulosti konania rozhodol podľa § 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde tak, že toto uznesenie o spojení vecí na spoločné konanie nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť okamihom jeho prijatia ústavným súdom (bod 2 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. augusta 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu